

Sygn. akt I C 624/19

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2019r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Włodarek

Protokolant: sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 marca 2019r.

sprawy z powództwa **R. (...) z/s w K. (...) 898**

przeciwko pozwanej **M. W. (PESEL (...))**

o zapłatę

oddala powództwo w całości.

Sygn. akt I C 624/19

UZASADNIENIE

W dniu 8 listopada 2018r. powód R. (...) z/s w K. żądanie zasądzenia od pozwanej M. W. kwoty pieniężnej w wysokości 3.548,06zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód przytoczył okoliczności mające wskazywać na jego legitymację czynną powołując się w tym zakresie na przelew uprawnień oraz oznaczył źródło zobowiązania podając, iż dochodzone roszczenie stanowi należność wynikającą z nienależycie wykonanej umowy pożyczki łączącej pozwaną z pierwotnym wierzycielem.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 3 marca 2017r. pozwana M. W. miała zawrzeć z (...) Sp. z o.o. z/s w W. umowę pożyczki nr (...).

W ramach przedmiotowej umowy (...) Sp. z o.o. z/s w W. miał przyznać pozwanej do korzystania kwotę pieniężną w wysokości 2.300,00zł. Ponadto udzielający pożyczki oznaczył w treści umowy, iż zobowiązanie łączące strony poza należnością pożyczkową i odsetkami miało obejmować prowizję za udzielenie pożyczki w wysokości 1.955,00zł.

Całkowitą kwotę do zapłaty (...) Sp. z o.o. z/s w W. oznaczył w wysokości 4.715,00zł.

Kontrakt miał charakter terminowy do dnia 3 marca 2019r.

(...) Sp. z o.o. z/s w W. przy zawieraniu opisanego wyżej kontraktu posługiwał się wzorcem umowy.

W dniu 13 lutego 2018r. powód R. (...) z/s w K. zawarł z (...) Sp. z o.o. z/s w W. umowę ramową przelewu wierzytelności oraz w tej samej dacie pomiędzy tym podmiotami doszło do zawarcia porozumienia nr 1 do w/w cesji.

(załącznik nr 1 – wykaz niezapłaconych dokumentów księgowych umów (...) k. 8v, przedsądowe wezwanie do spłaty zadłużenia k. 9, umowa ramowa przelewu wierzytelności k. 10v-11, porozumienie k. 11v, potwierdzenie wykonania

operacji k. 18v, 54, wyciąg z listy dłużników k. 19, 53, ramowa umowa pożyczki nr (...) k. 20v-27, formularz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego k. 27v-29, harmonogram k. 30, przelew przychodzący k. 30v)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo podlega oddaleniu w całości.

Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 232 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 kc).

Dobór dowodów należy do strony, to ona powinna wskazywać wyłącznie takie, które są dopuszczalne i wiarygodne. Rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia spraw.

Przepis prawa materialnego – art. 6 kc określa na czyje ryzyko idzie nieudowodnienie określonego faktu. Z kolei art. 232 kpc stanowi procesowe narzędzie za pomocą, którego strony mogą osiągnąć skutek w postaci udowodnienia dla nich korzystnych faktów istotnych z punktu widzenia dochodzonego roszczenia w znaczeniu materialnoprawnym. Art. 6 kc zawiera normę decyzyjną, pozwalającą ocenić wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego.

Obowiązkiem powoda było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc), czemu nie sprostał. Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc, art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskabyłaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Na wstępie należy wskazać, iż powód nie dostarczył wystarczających dowodów, które świadczyłyby, że pomiędzy pozwaną M. W. a (...) Sp. z o.o. doszło w dniu 3 marca 2017r. do zawarcia umowy pożyczki nr (...), w szczególności, że pozwana o taką pożyczkę występowała, a powód przekazał pozwanej do korzystania kapitał w wysokości 2.300,00zł. Nie jest przy tym takim dowodem dokument przelewu przychodzącego (k. 30v), który bowiem dotyczy transakcji z dnia 23 sierpnia 2016r.

Istotą zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki jest przeniesienie własności przedmiotu pożyczki z pożyczkodawcy na pożyczkobiorcę i odwrotnie przy zwrocie pożyczki.

Nie został przez powoda przedstawiony Sądowi dokument potwierdzający dokonanie konsensualnej czynności prawnej w postaci pożyczki. Powód nie sprostał temu obowiązkowi pomimo dwukrotnego wezwania zarządzeniami z dnia 7 stycznia 2019r. (k. 39) i z dnia 19 lutego 2019r. (k. 45).

Umowa pożyczki (art. 720 i n. kc) jest umową konsensualną, dwustronnie zobowiązującą, przy czym w pierwszej kolejności aktualizuje się obowiązek pożyczkodawcy przeniesienia na własność biorącego określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku. Dowód spełnienia tego obowiązku obciąża - w myśl art. 6 kc - pożyczkodawcę.

Dla ważności umowy pożyczki nie jest wymagana szczególna forma. Jednakże umowa pożyczki, której wartość przekracza 1.000 zł wymaga zachowania formy dokumentowej (forma ad probationem).

Nie chodzi przy tym o zawarcie umowy w formie pisemnej, tylko istnienie dokumentu stwierdzającego, że umowa została zawarta. Umowa może być więc zawarta w formie dowolnej, natomiast fakt jej zawarcia powinien być potwierdzony stosownym dokumentem.

Jedynie w przypadku wykonania umowy pożyczki, stosownie do treści art. 720 § 1 kc, powstaje obowiązek zwrotu. Strona powodowa zatem, stosownie do treści art. 6 kc, winna udowodnić, że przedmiot pożyczki został wydany pozwanemu. Jeżeli powód nie wykazał, by kwota istotnie została przekazana pozwanemu, tym samym brak jest, stosownie do treści art. 720 § 1 kc a contrario po stronie pozwanej obowiązku zwrotu dochodzonej kwoty. Tak więc pozwany, od którego powód domaga się zwrotu pożyczki nie musi wykazywać zwrotu pożyczki, dopóty powód nie wykaże, że pożyczki udzielił (por. wyrok SA w Warszawie z 25 kwietnia 2014r., VI ACa 719/13, z 18 listopada 2013r., VI ACa 680/13, L.; z 9 kwietnia 2013r., I ACa 901/12, L.; w Ł. z 16 kwietnia 2014 r., I ACa 1332/13, L., 25 października 2012r. VI ACa 845/12, L.; SA w W. z 18 listopada 2013r. VI ACa 680/13, L.; wyrok SN z 6 lipca 2012r. V CSK 394/11, L.).

Ponieważ strony nie zawarły umowy pożyczki, to ostatecznie upadła podstawa faktyczna powództwa. Nieistnienie umowy nie stanowi podstawy do czynienia jakichkolwiek rozliczeń, gdyż brak jest świadczeń, które zostałyby spełnione w jej wykonaniu – por. wyrok SA w Katowicach z dnia 24 marca 2016r. w sprawie o sygn. akt I ACa 713/15, opubl. L..

Niezależnie od powyższego należy wskazać, iż powód w żaden sposób nie wykazał, pomimo wezwania zarządzeniem z dnia 25 lutego 2019r. (k. 48), iż pierwotny wierzyciel pozwanej (...) Sp. z o.o. z/s w W. przeniósł na Raport Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z/s w K. dochodzoną pozewem wierzytelność. Przy czym okoliczność ta w żaden sposób nie wynika z dokumentów dołączonych do pozwu. Powód nie wykazał więc, iż umowa przelewu wierzytelności z dnia 13 lutego 2018r. i porozumienia z tej samej daty, która miała być zawarta pomiędzy (...) Sp. z o.o. z/s w W. a Raport Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z/s w K. obejmowała swoim zakresem należność (...) Sp. z o.o. z/s w W. w stosunku do pozwanej M. W. z tytułu umowy pożyczki gotówkowej (...) z dnia 3 marca 2017r.

Powód nie wykazał zatem ciągu następstw prawnych od pierwotnego wierzyciela pozwanej, w szczególności, iż roszczenie należne od pozwanej z tytułu umowy pożyczki gotówkowej nr (...) objęte było zakresem przedmiotowym jakiegokolwiek cesji z wierzycielem pierwotnym.

W szczególności należy zwrócić uwagę na to, że powód nie dołączył w tym zakresie dokumentu wyciągu z listy wierzytelności, których dotyczył przelew, ani nie wykazał w żaden inny sposób, że Raport Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z/s w K. nabył od (...) Sp. z o.o. z/s w W. taką wierzytelność i w takiej wysokości, którą ten przelał na powoda, a którą powód dochodzi w niniejszym postępowaniu.

Warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało poprzednikowi prawnemu – por. wyrok SN z dnia 12 lipca 2016r. w sprawie o sygn. akt V CSK 187/06, opubl. L..

Sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku oddalającego powództwo (por. wyrok SN z dnia 6 czerwca 1972r. w sprawie o sygn. akt III CRN 30/72, opubl. L.). Sąd nie jest zwolniony z obowiązku dokonania prawidłowej oceny materialnoprawnej zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1958r. w sprawie o sygn. akt I CR 969/57 opubl. L., wyrok SN z dnia 15 września 1967r. w sprawie o sygn. akt III CRN 175/67, opubl. L.).

Ustawodawca w art. 511 kc mówi o „stwierdzeniu” przelewu wierzytelności pismem, tj. odnosi się do istnienia pisma stwierdzającego, że umowa przelewu została przez strony zawarta (por. wyrok s. apel w K. z dnia 8 marca 2005r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1516/04, opubl. OSA 2005/12/44). Ponadto umowa przelewu, regulowana treścią art. 509 i n. kc, jest umową, na podstawie której dotychczasowy wierzyciel (cedent) przenosi wierzytelność ze swojego majątku do majątku osoby trzeciej (cesjonariusza). Przedmiotem przelewu może być co do zasady wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać. Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna

być w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność, a zatem oznaczania stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia (por. wyrok s.apel. w Szczecinie z dnia 25 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 885/13, opubl. LEX nr 1461185).

W przedstawionych warunkach zaistniała okoliczność, o której mowa art. 339 § 2 kpc albowiem zaniechanie polegające na braku dołączenia dowodów na poparcie przytaczanych okoliczności daje asumpt do uznania, iż przytoczone okoliczności budzą uzasadnione wątpliwości, w szczególności w zakresie legitymacji czynnej powoda i biernej pozwanej oraz istnienia zobowiązania, jego wysokości i wymagalności w zakresie kapitału i należności ubocznych oraz podstawy faktycznej i prawnej żądania (por. art. 471 kc i art. 361 § 1 i 2 kc, 353 kc i art. 354 § 1 kc).

Pozew jest pismem procesowym, które zawiera powództwo, tj. skierowany do sądu wniosek o udzielenie sądowej ochrony prawnej dokładnie określonego żądaniu, uzasadnionemu i skonkretyzowanemu przytoczonymi okolicznościami faktycznymi. Żądanie pozwu jest tzw. roszczeniem formalnym (procesowym), którego treścią jest twierdzenie powoda o przysługującym mu i podlegającym ochronie prawnomaterialnym interesie.

Legitymacja procesowa wskazuje kwalifikację materialną podmiotów prowadzących spór, w tym znaczeniu, że powód jest uprawniony do występowania z żądaniem udzielenia mu ochrony prawnej w stosunku do pozwanej, a ten zobowiązany do określonego zachowania się.

W niniejszym postępowaniu powód nie wykazał, że spełnia materialnoprawną przesłankę procesu, która decyduje o dopuszczalności badania i ustalania prawdziwości jego twierdzeń, że wymieniony w powództwie stosunek prawny istnieje i co jest jego przedmiotem.

W przedmiotowym postępowaniu nie istnieje możliwości określenia, że w procesie występują w charakterze stron te podmioty, które są jednocześnie podmiotami stosunku prawnego będącego przedmiotem procesu.

Przed oceną merytoryczną sprawy Sąd zawsze z urzędu ustala czy strony występujące w procesie posiadają legitymację, jej brak zawsze skutkuje oddaleniem powództwa bez potrzeby, a dokładniej bez możliwości merytorycznej oceny roszczenia.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.